

**Силабус навчальної дисципліни
«ПСИХОЛОГІЯ ДОРОСЛИХ ТА ЛІТНІХ
ЛЮДЕЙ»
ОПП «Психологія бізнесу»
Спеціальність: 053 Психологія
Галузь знань: 05 "Соціальні та поведінкові науки"**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна циклу вільного вибору
Курс	3
Семестр	6
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити/120 годин
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Вікова періодизація, новоутворення та провідна діяльність останніх періодів життя особистості; психологічні особливості людей пізньої дорослості та старості; життєстійкість та психологічне здоров'я особистості пізньої дорослості та старості; проблеми ейджизму щодо літніх людей та працюючих літніх людей; психологічні проблеми, пов'язані з усвідомленням завершеності життєвого циклу; особливості життєдіяльності пізньої дорослості та старості; особливості консультування літніх людей.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Вивчаються: вікова періодизація останніх періодів життя; особливості розвитку та характеристика людей пізньої дорослості та старості; психологічні особливості когнітивної, емоційної, мотиваційної сфер людей пізньої дорослості та старості; особливості спілкування та Я-образу людей старшого віку; концепція життєвого шляху особистості; проблеми задоволеності життям на останніх етапах життєвого циклу; концепція «щасливої старості»; прояви життєстійкості та психологічного здоров'я особистості; прояви соціальної активності, соціальної ситуації та провідної діяльності у пізній дорослості та у літньому віці; проблема ейджизму щодо людей старшого віку; особливості життєдіяльності людей похилого та старечого віку; психологічні захисні механізми, проблема усвідомленості старості та смертності людини на останніх вікових етапах особистості; методи роботи з літніми людьми; особливості консультування літніх людей.

<p>Чому можна навчитися (результати навчання)</p>	<p>ПРН4. Здійснювати реферування наукових джерел, обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки. ПРН5. Самостійно обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги. ПРН16. Знати та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога</p>
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)</p>	<p>(ІК).Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов. ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії. СК1. Здатність оперувати категоріальнопонятійним апаратом</p>

	<p>психології. СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни: 1. Особливості розвитку дорослих. 2. Вікові кризи та індивідуально-психологічні особливості. 3. Психологічні особливості когнітивної сфери зрілих, людей пізньої дорослості та у старості. 4. Психологічні особливості емоційної сфери людей зрілих, пізньої дорослості та у старості. 5. Психологічні особливості мотиваційної сфери людей зрілих, пізньої дорослості та у старості. 6. Психологічні особливості спілкування людей пізньої зрілих, пізньої дорослості та у старості. 7. Соціальна активність, соціальна ситуація розвитку та провідна діяльність у зрілому віці, пізньої дорослості та у старості. 8. Життєстійкість та психологічне здоров'я зрілої людини, пізньої дорослості та у старості. 9. Життєвий шлях, завершеність життя, «щаслива старість». 10. Психологічні проблеми усвідомленості завершеності життєвого циклу людини. 11. Методи роботи та консультивання людей пізньої дорослості та старості. Види занять: лекційні та практичні заняття. Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, інтерактивні методи (вправи, групові дискусії), використання медіа, психодіагностичних методів тощо. Самостійна робота: студентів передбачає підготовку до аудиторних занять (ведення конспекту лекцій, опрацювання матеріалу до практичних занять, підготовка доповідей, презентацій, вибір психодіагностичних методик тощо). Методи контролю: вибірковий усний, експрес контроль, модульна контрольна робота, реферативна доповідь, доповідь з презентацією, результати саморефлексії. Форма навчання: очна.</p>

Пререквізити	«Загальна психологія», «Вікова психологія», «Диференціальна психологія», «Психологія особистості».
Пореквізити	Знання з даної дисципліни можуть бути використанні при вивченні таких дисциплін, як «Соціальна психологія», «Основи психологічного консультування», а також для підготовки до написання курсових робіт.
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ	<p>Навчально-наукова література з НТБ та репозитарію НАУ:</p> <p>1.Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія: курс лекцій, навч. посібник / В.П. Кутішенко; МОН України. – К.: Центр учбової літ-ри, 2021. – 128 с.</p> <p>2.Сергеєнкова О.П. Вікова психологія: навч. посібник / О.П. Сергеєнкова, О.А. Столярчук, О.П. Коханова, О.В. Пасека; МОН України, Київський університет ім. Бориса Грінченка. – К.: Центр учбової літ-ри, 2021. – 376 с.</p> <p>3. Павелків Р.В. Геронтопсихологія: медико-біологічні та соціально-психологічні аспекти старіння: навч. посібник / Р.В. Павелків, Є.М. Харченко; МОН України, Рівненський державний гуманітарний ун-т. – К.: Центр учбової літ-ри, 2021. – 476 с.</p> <p>4. Поддубей О.В. Професійна підготовка дорослих у технічних університетах Італійської Республіки: автореферат дисертації на здобуття наук. ступеня канд. пед. н.: 13.00.04 / Поддубей О.В.; Кременчуцький національний ун-т ім. Михайла Остроградського. – Кременчук: КНУ ім. Михайла Остроградського, 2021. – 21 с.</p>
Локація та матеріально-	Мультимедійна аудиторія кафедри 8.1203 (кабінет з комп'ютером,

технічне забезпечення	екраном та проектором для демонстрації медіа-матеріалів), презентації, бланки тестів, творчі завдання.
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Диф. Залік
Кафедра	Кафедра авіаційна психологія
Факультет	Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій

Викладач(і)	<p> ПІБ: Лич Оксана Миколаївна Посада: професор кафедри авіаційної психології Вчений ступінь: доктор психол. наук Профайл викладача: Профіль Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=ri308s4AAAAJ Профіль ORCID: https://orcid.org/0000-0002-0873-3319 Профіль ResearchGate: https://www.researchgate.net/profile/Oksana_Lych Профіль Publons: https://publons.com/researcher/1876470/oksana-m-lych Профіль на сайті НТБ НАУ: http://lib.nau.edu.ua/naukpraci/teacher.php?id=10615 E-mail: Oksana.lych@npp.nau.edu.ua Робоче місце: 8.1207 </p>
Оригінальність навчальної дисципліни	<p>Укладена на основі надбань та сучасних досліджень з психологічної галузі.</p>
Лінк на дисципліну	<p>https://apsx.nau.edu.ua/sylabusy/</p>